

Dynamisk belysning

Individuelle præferencer i kontoromgivelser i Danmark

13. januar 2010, LYSnET møde på RUC
Ásta Logadóttir, phd studerende, og
Jens Christoffersen, seniorforsker, SBI-AAU

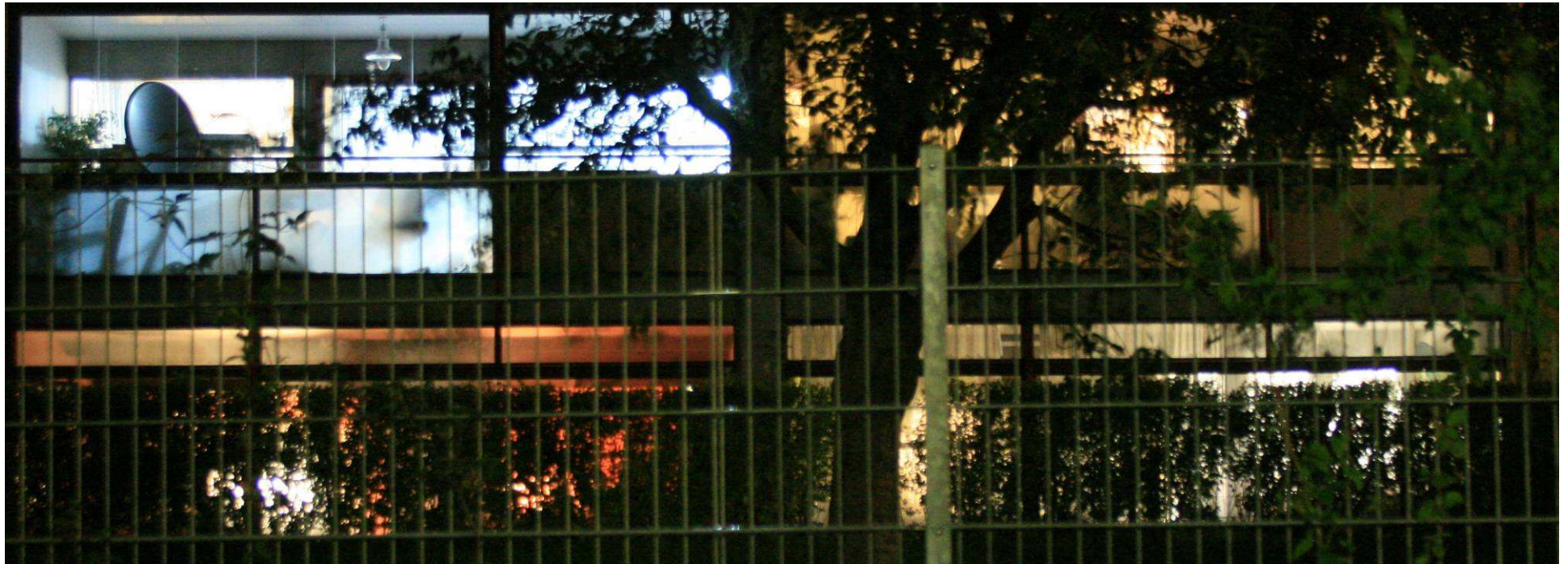
Projekt information

Afsluttet (2007) pilotprojekt ELFORSK, PSO: 338-035

Dynamisk lys – nyt lyskoncept i kontormiljøet

Igangværende PhD projekt ELFORSK, PSO: 340-036

**Energibesparelser med individuel dynamisk
belysningsregulering**

Dynamisk belysning?

Som vi bruger konceptet

Belysningsstyrker (E)

1270lux

200lux

Farvetemperatur (CCT)

6500K

2700K

Hvordan opnås dette?

LED

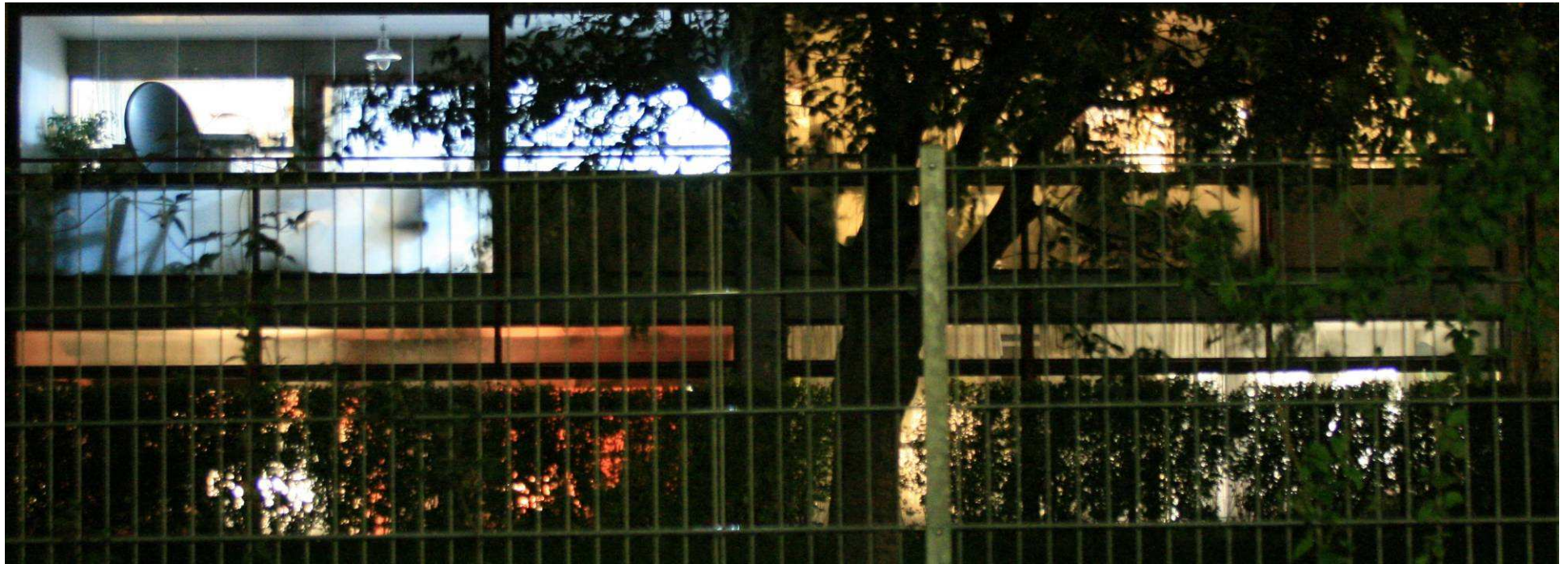
E D C B A

Powered by DIYTrade.com

Lysstofrør

www.artatswissre.com

Energibesparelser med individuel dynamisk
belysning

Hvad ønsker
brugeren?

Energieffektivitet?

Forsøgspersoner
vinter 2006-2007 (50)
efterår 2008 (22)
sommer 2009 (30)

De bruger en hel arbejdsdag i
laboratoriet og udfører
almindelig kontorarbejde

Flest i aldersgruppen
20 til 35

Kontor
3,5m x 6m x 3m

Philips Savio

3 Armaturer i rummet

Hvert armatur indeholder

6500K

2700K

6500K

Lysmålinger

Referencerum

Forsøgsrum

Sommer 2009

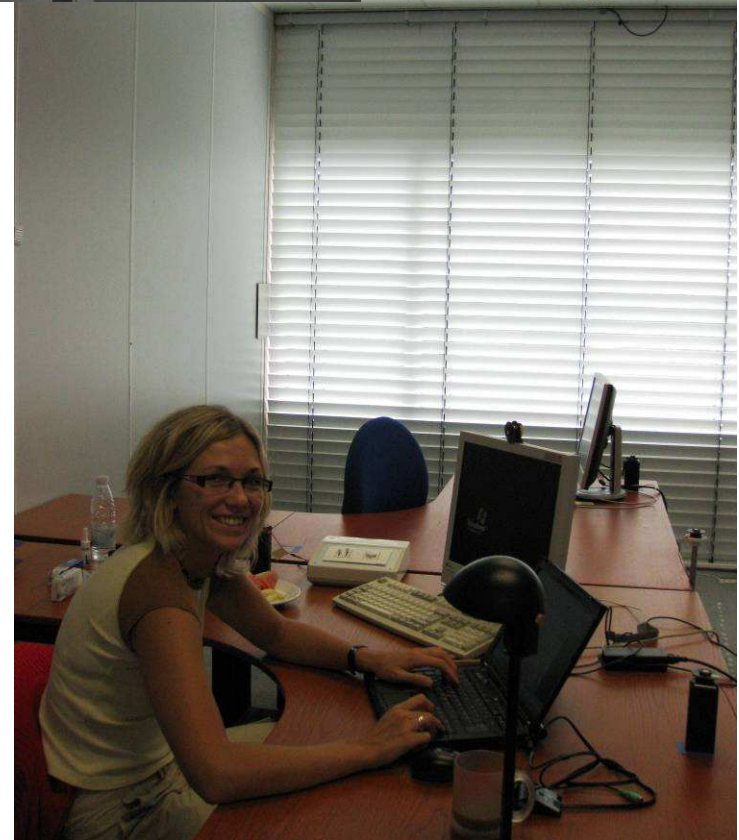

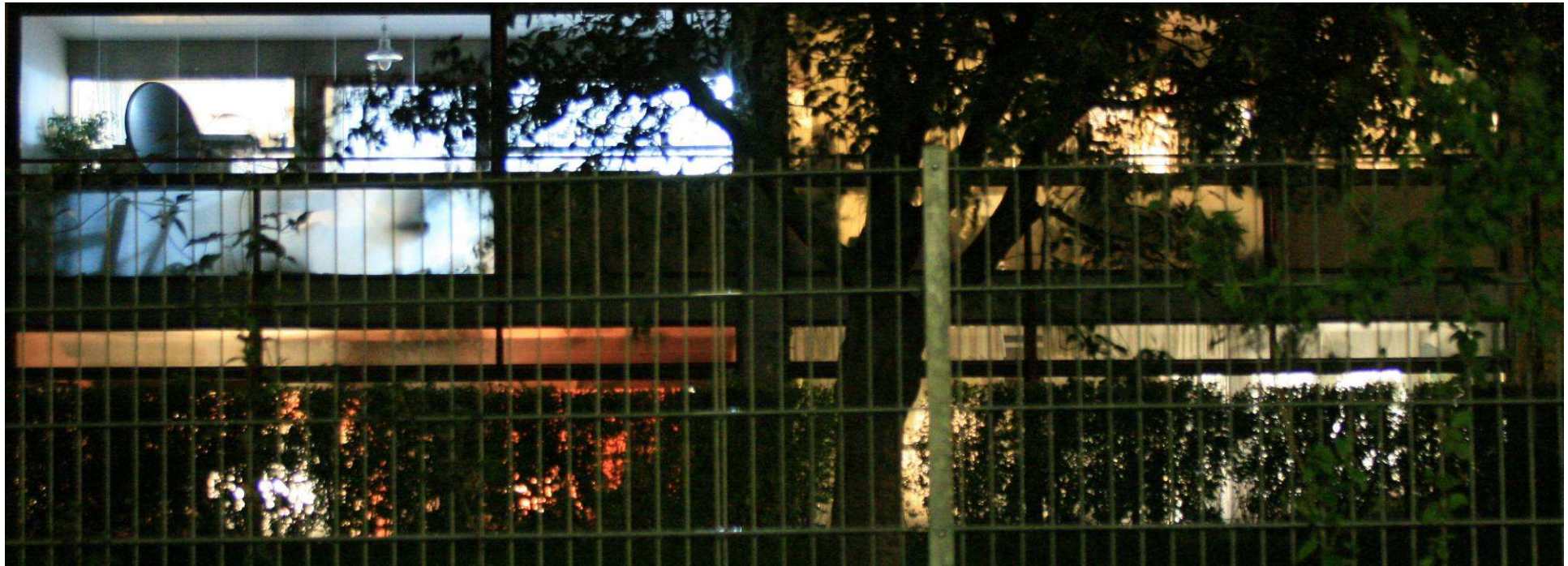
2 forskellige
arbejdspladser

30 nye
forsøgspersoner

Arbejdslampe

Resultater

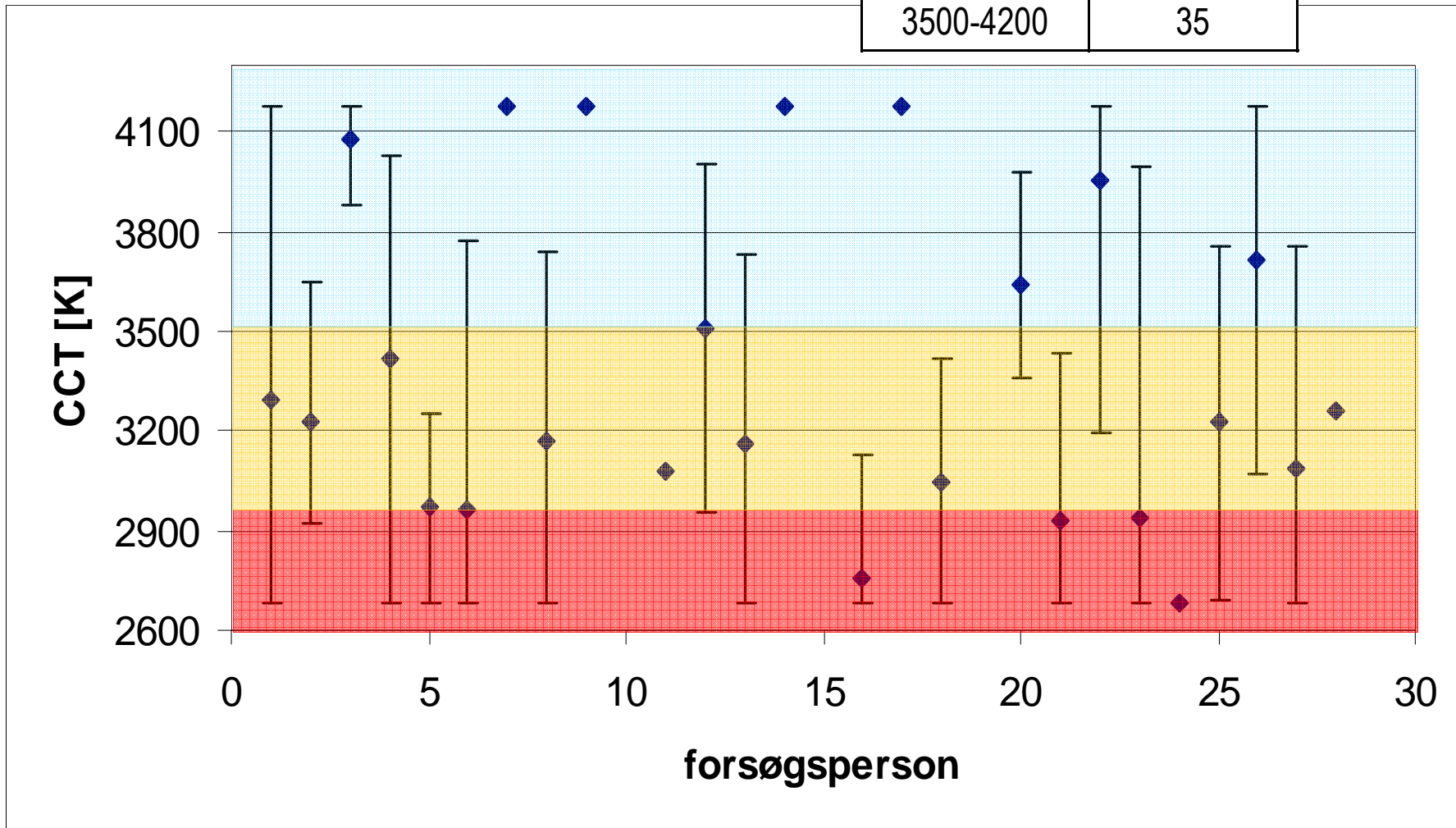
Hvordan blev arbejdslampen brugt?

2700-4200K @ 1100 lux

Arbejdslampe

CCT [K]	Choice [%]
2700-3000	35
3000-3500	30
3500-4200	35

Forskel mellem arbejdspladser?

Brug af almenbelysning samme

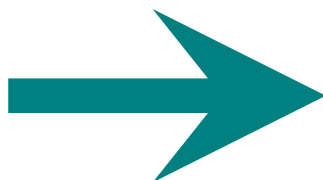
Tændt: 92% af tiden

Middelværdi med lys tændt: vindue = 32%, bagvæg = 31%

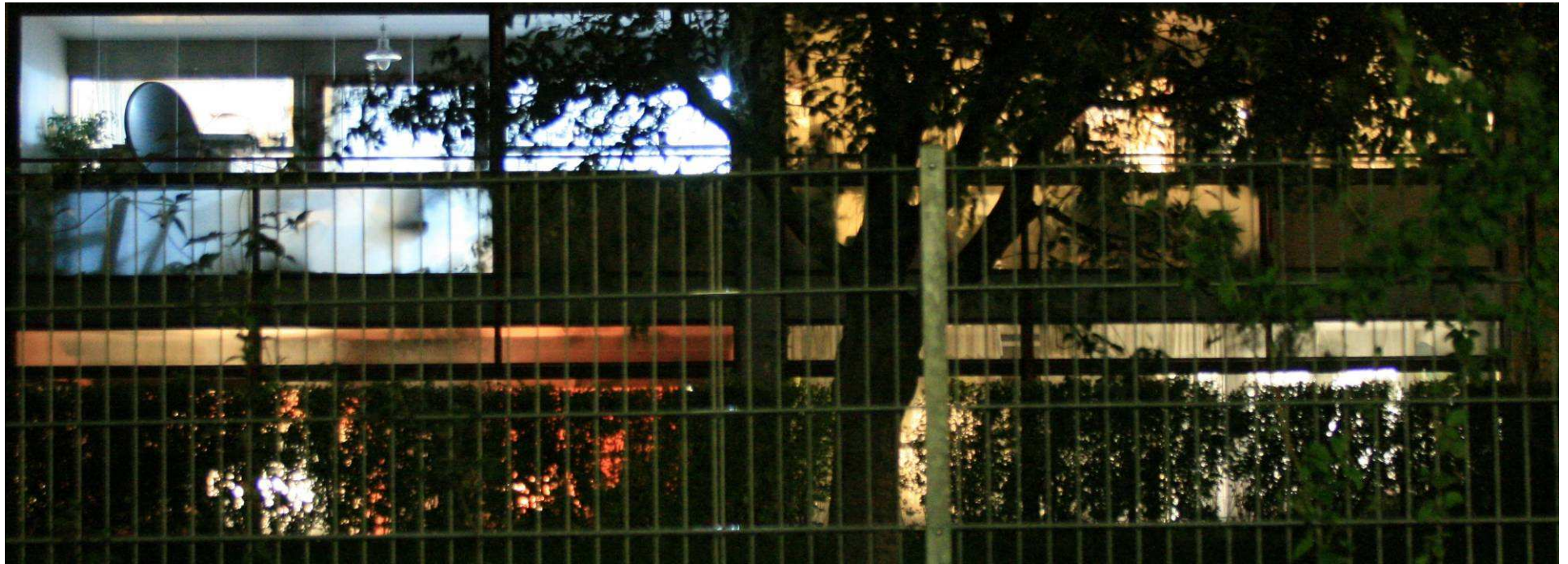
Mere brug af arbejdslampe ved bagvæg

Tændt: 61% af tiden

Slukket: vindue = 44% af tiden, bagvæg = 35% af tiden

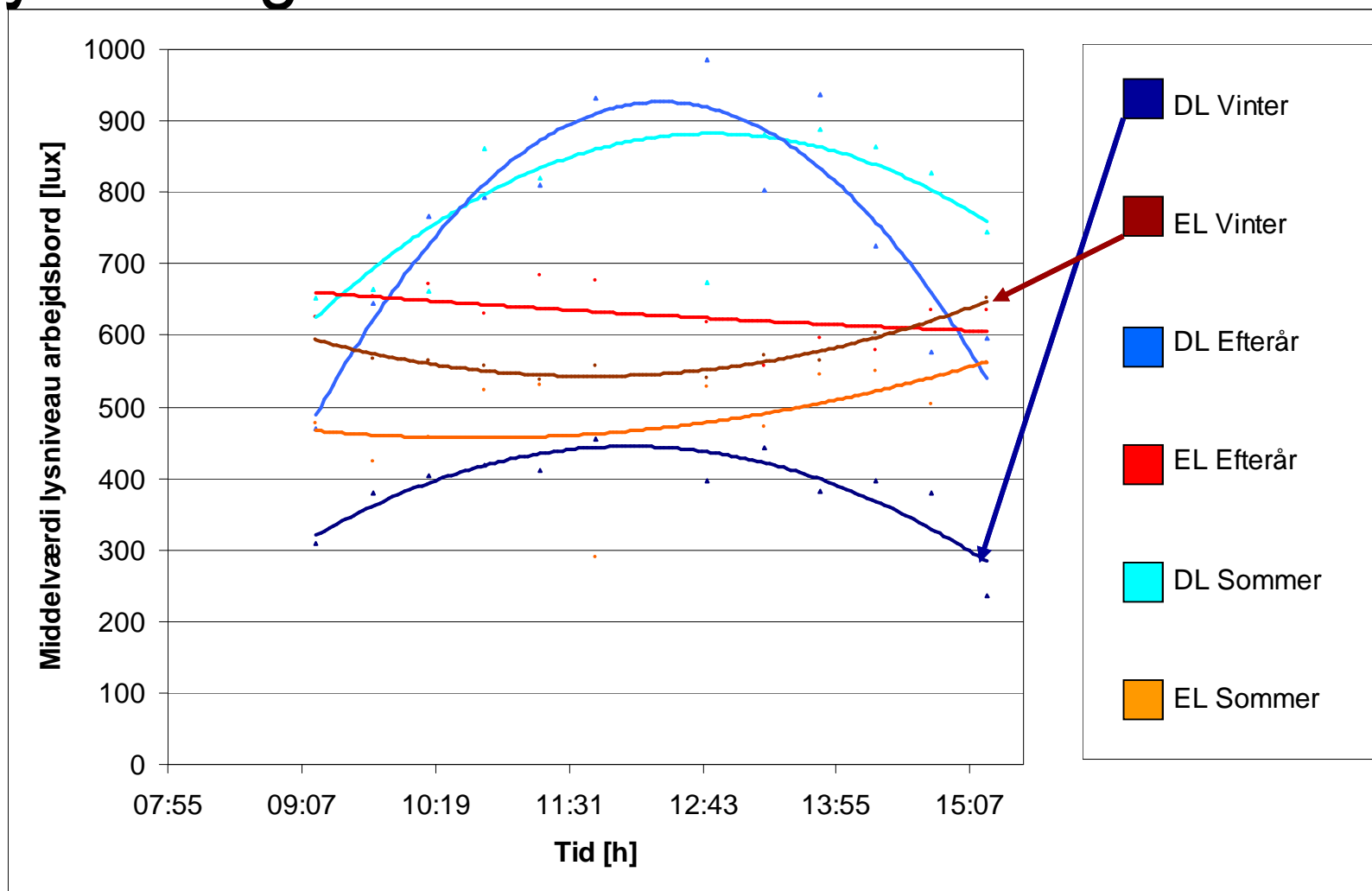
9% mere brug af arbejdslampe
ved bagvæg

Resultater

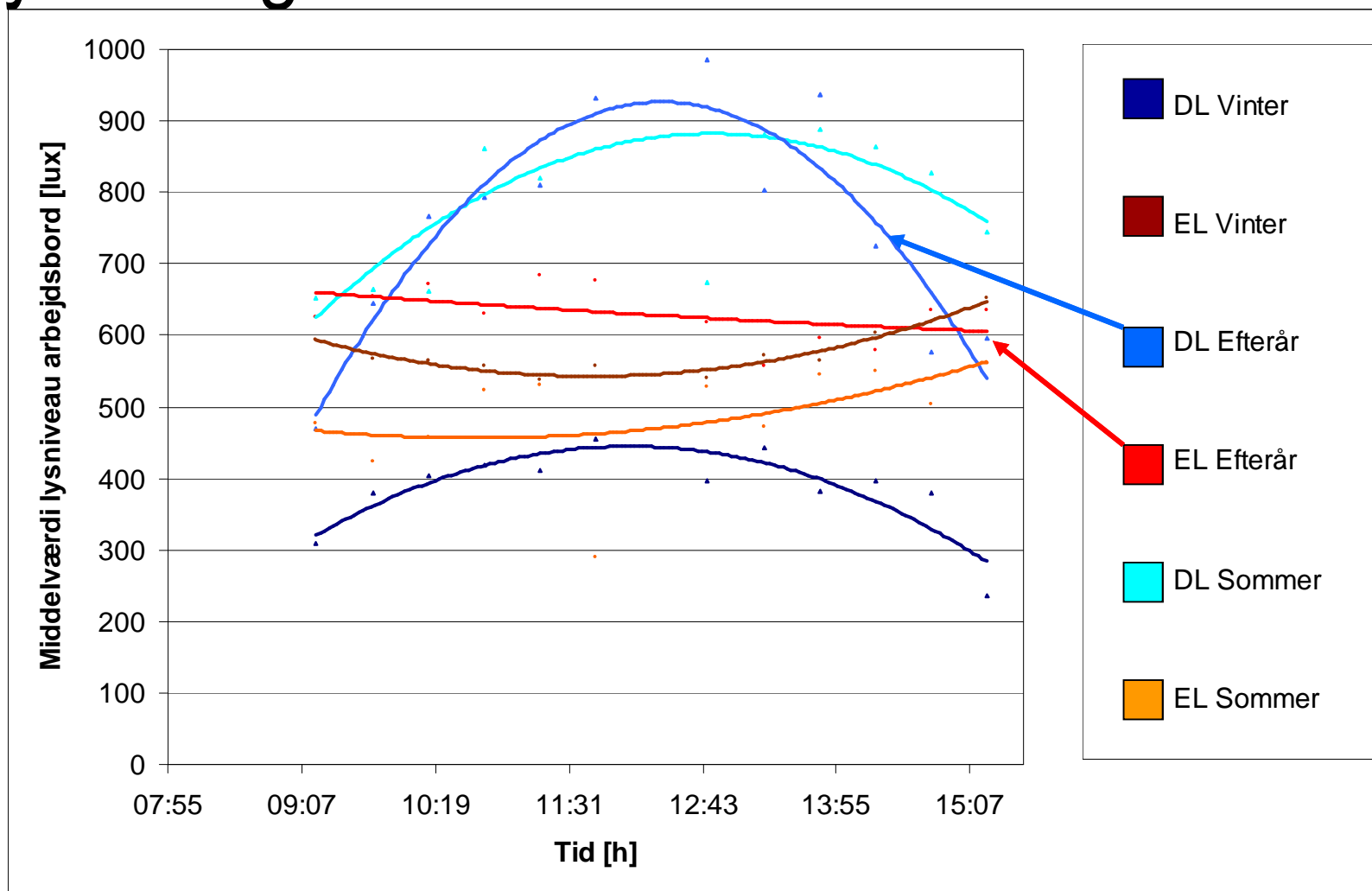
Forskjel mellem sæsoner?

Lysmålinger

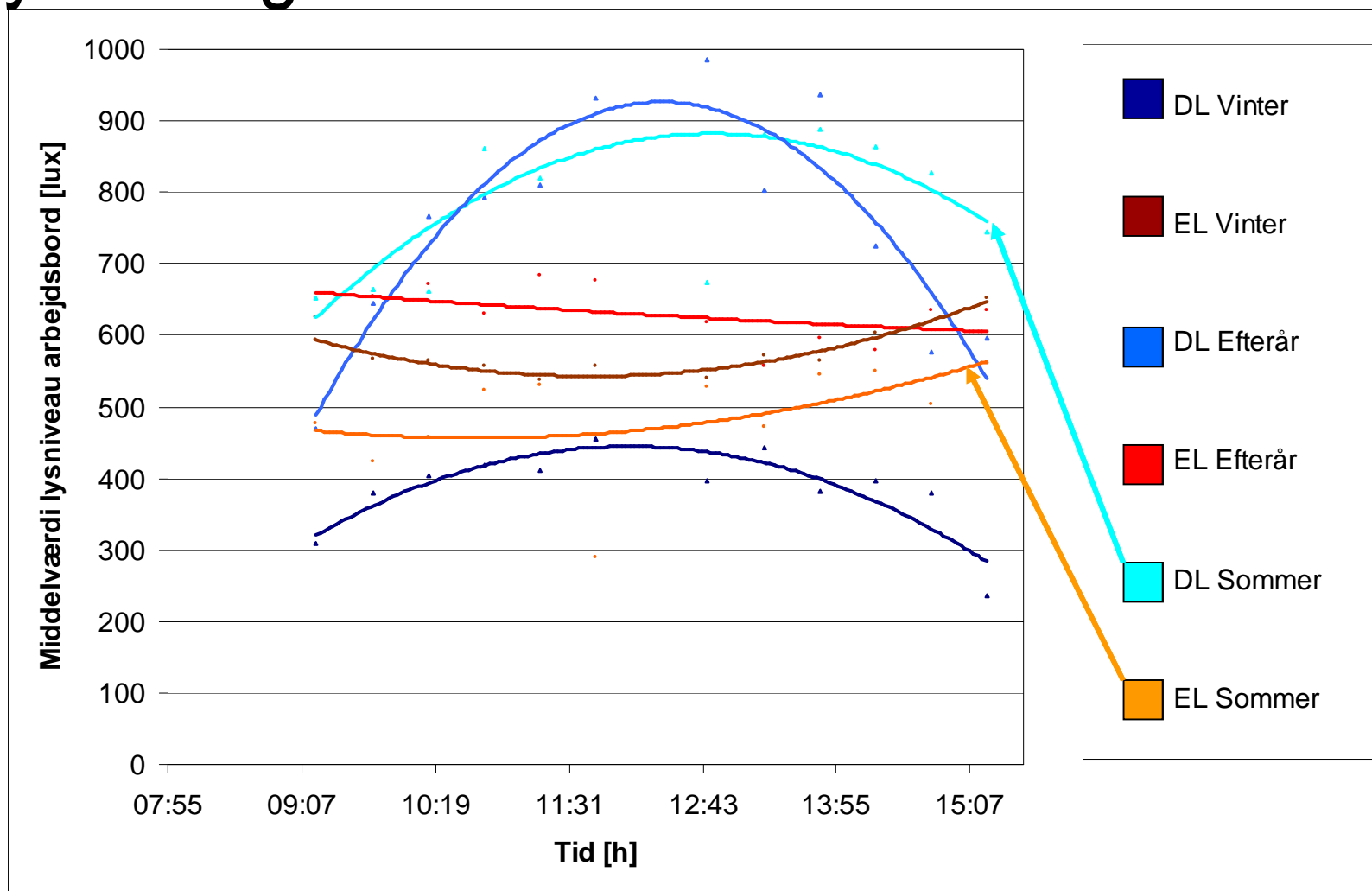
Vinter , efterår , sommer

Lysmålinger

Vinter , efterår , sommer

Lysmålinger

Vinter , efterår , **sommer**

Årstider

Valg af elektrisk belysning

Gennemsnit målt lysniveau på arbejdsbord:

Sommer: 510lux (DL: 810lux) =1320 lux

Efterår: 630lux (DL: 760lux) =1390 lux

Vinter: 580lux (DL: 380lux) =960 lux

Vi kan **ikke** konkludere:

Mere dagslys =

Mindre elektrisk belysning

Årstider

Valg af elektrisk belysning

Gennemsnit farvetemperatur
på øjeplan:

Efterår: 4060K

Vinter: 3920K

Sommer: 3870K

Vi kan **ikke** konkludere:

Koldere årstid =

Varmere belysning

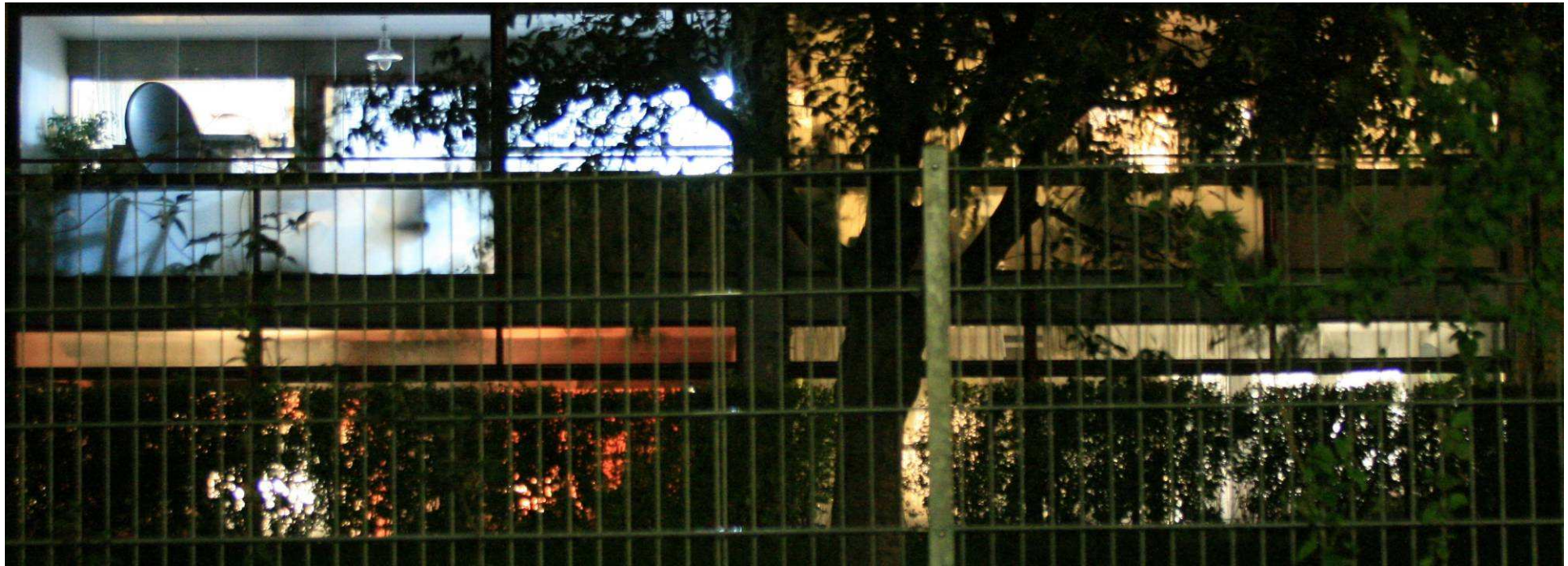
Årstider

Valg af elektrisk belysning

		Savio
Effekt middelværdi:		
Efterår:	13 W/m ²	42%
Vinter:	12,5 W/m ²	37%
Sommer:	10,8 W/m ² (+0,4 W/m ²)	32%

Installeret effekt 26W/m²

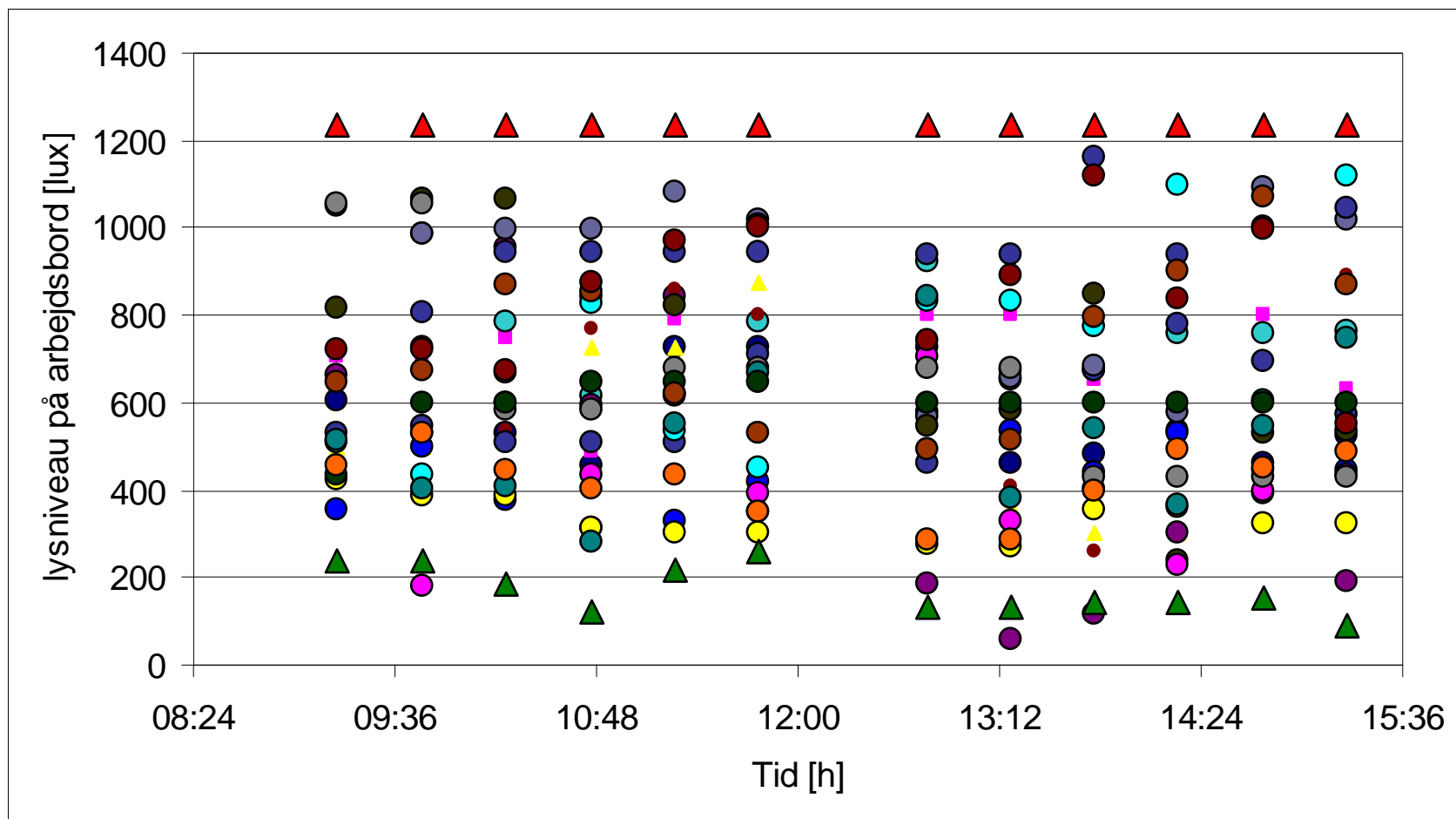

Resultater

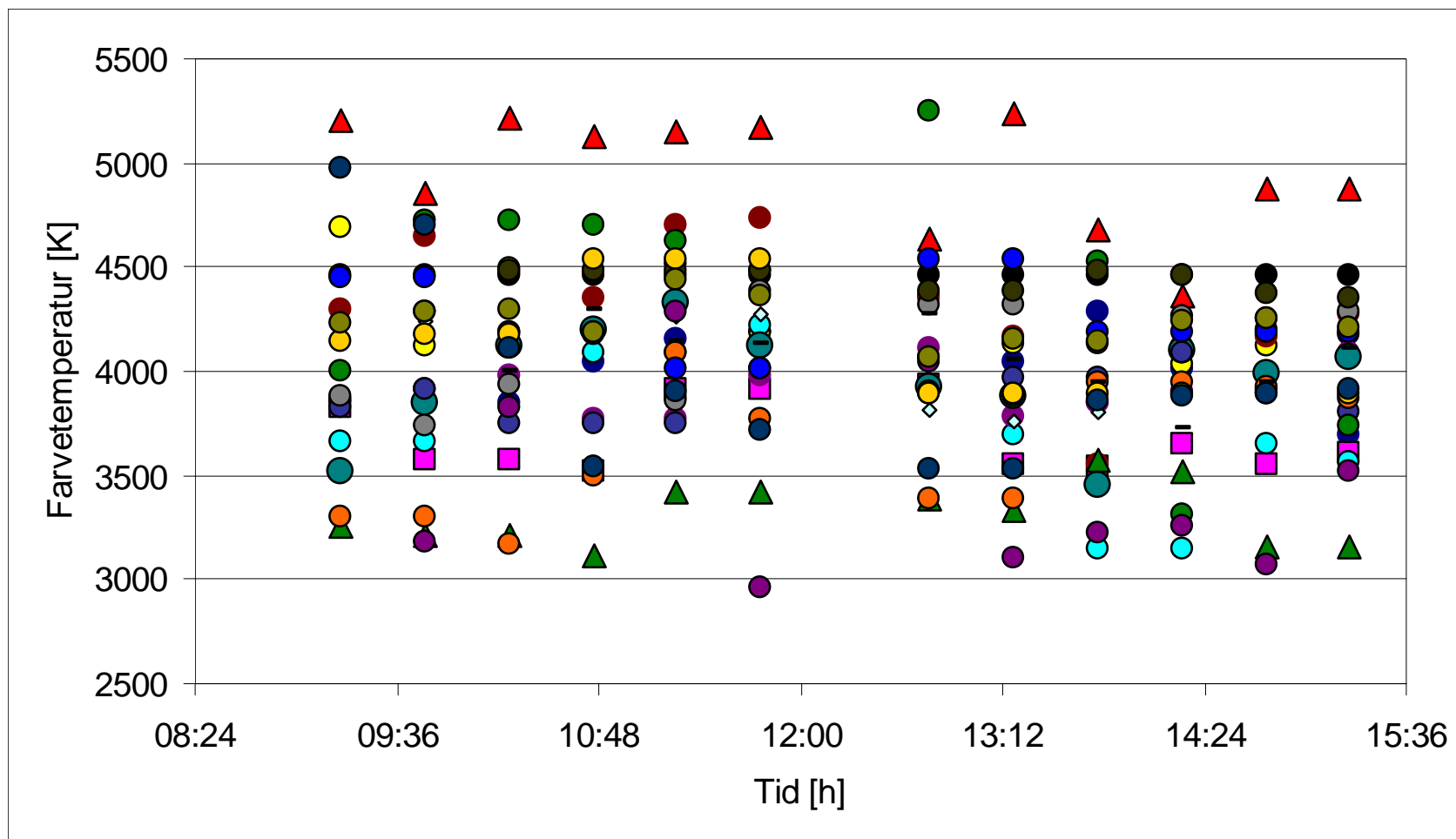
Personlige præferencer

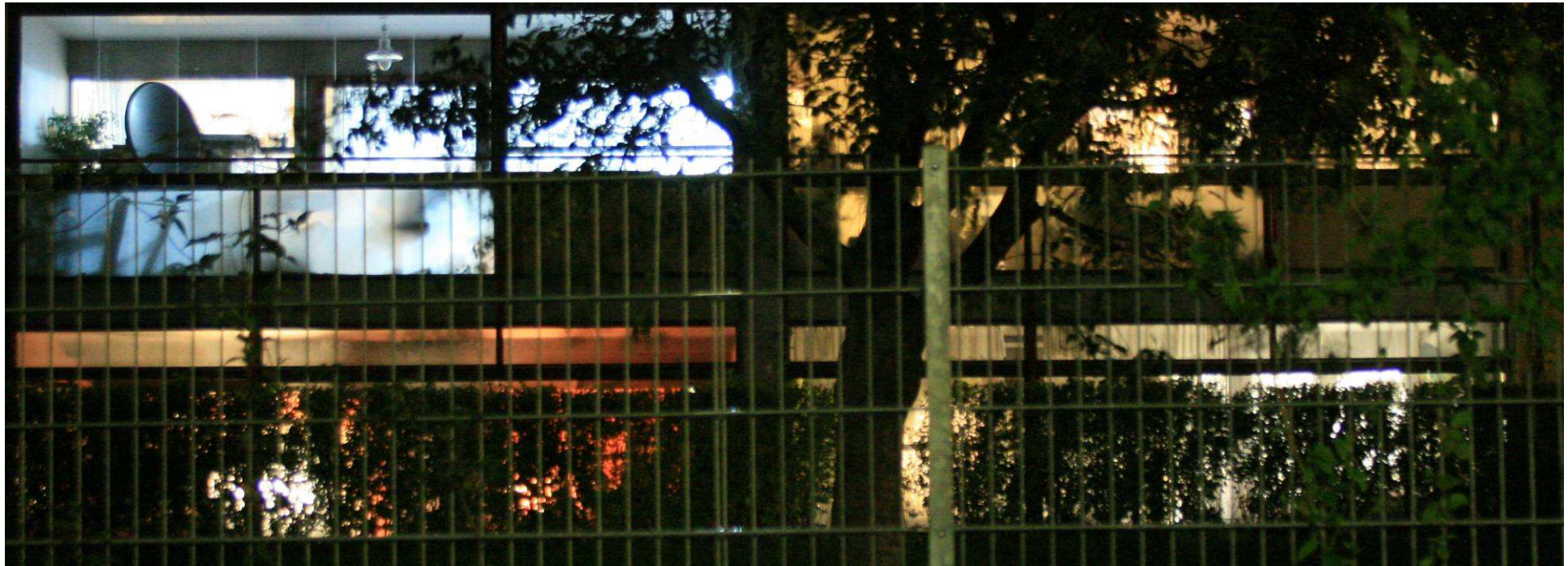
Eksempel: efterår

Personlige præferencer E (EL)

Personlige præferencer CCT (EL)

Resultater

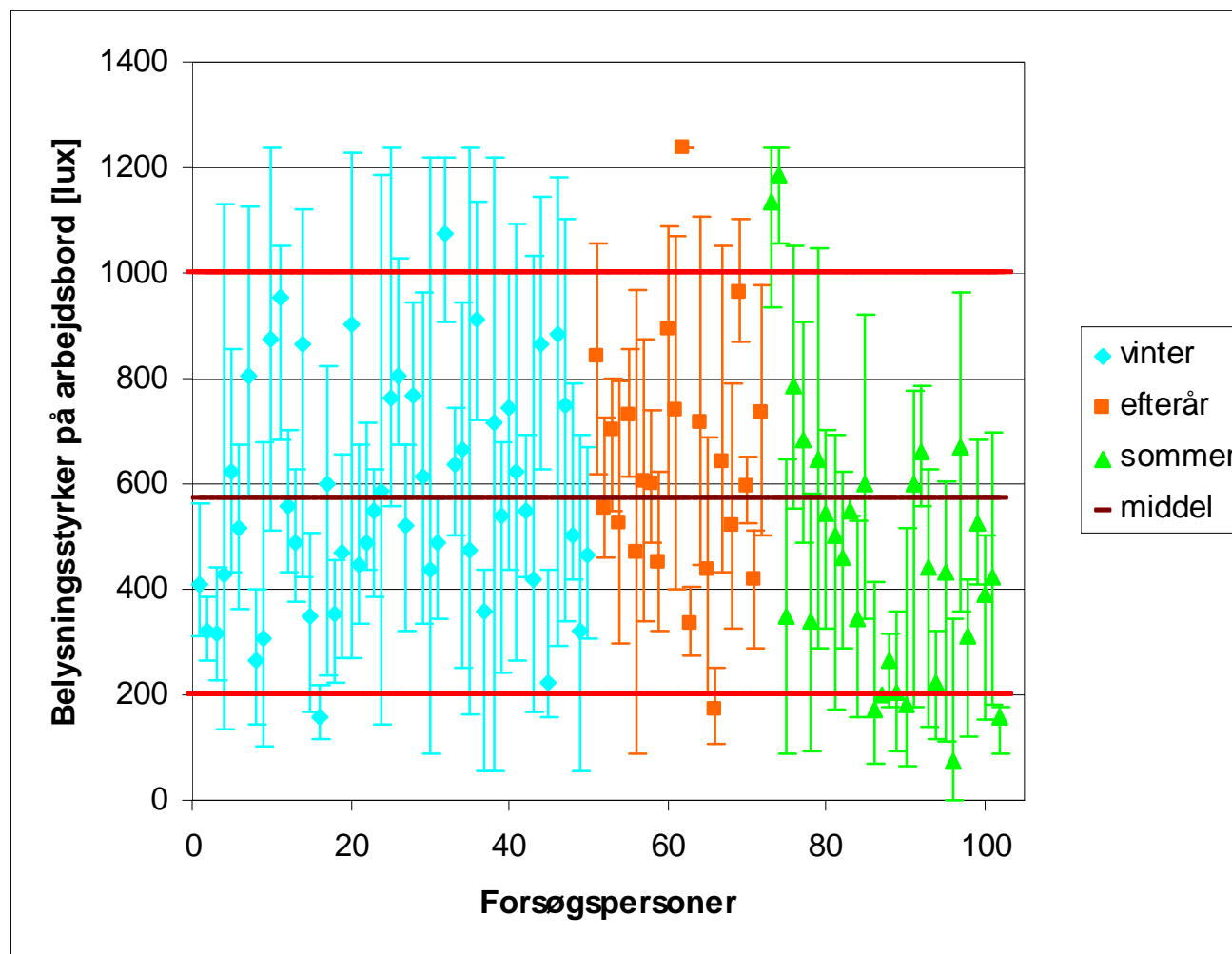
Samlet

Belysningsstyrke

Farvetemperatur

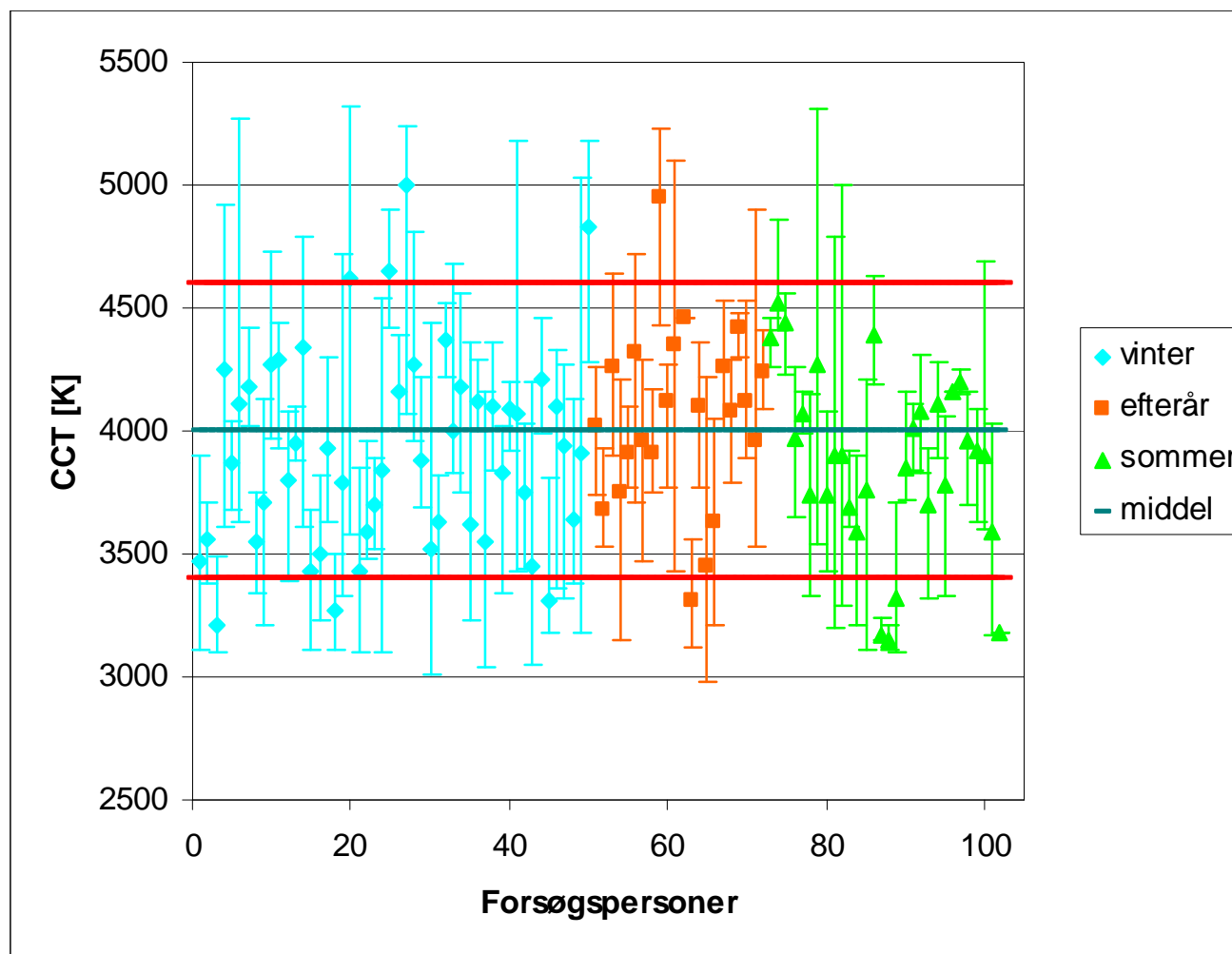
Præference bånd: Belysningsstyrker

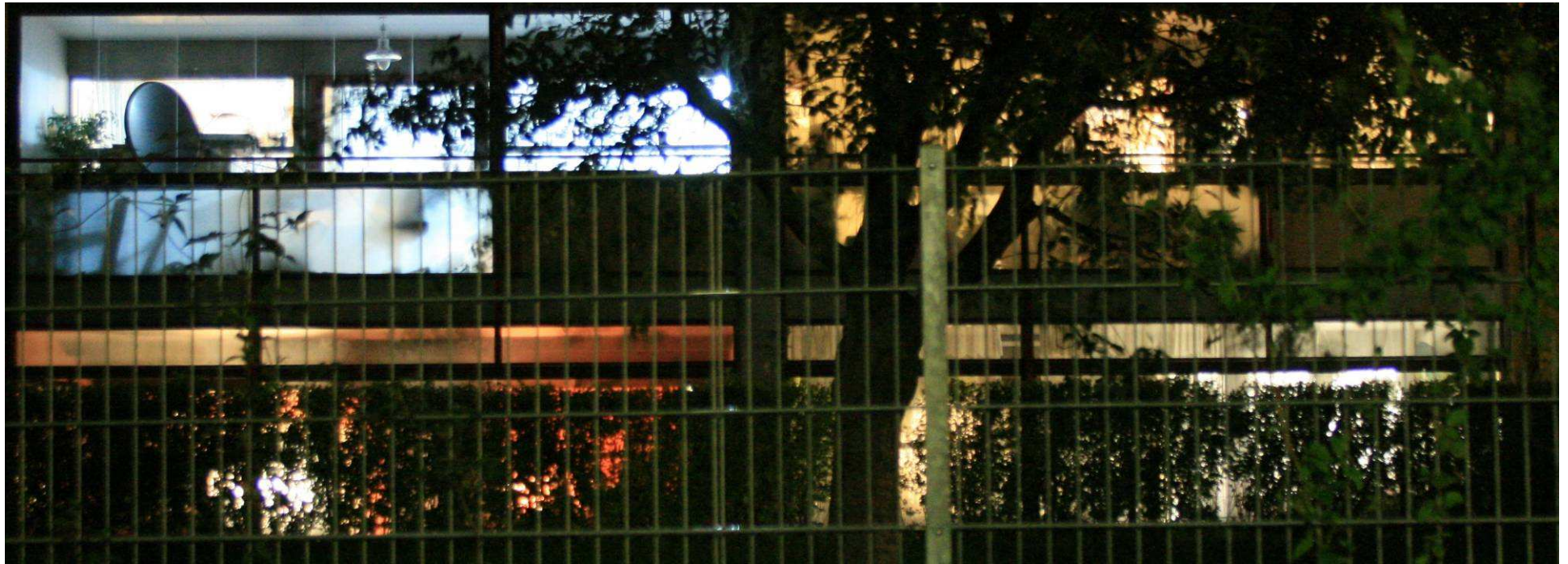
80% vælger:
200-1000 lux
på arbejdsbord

Præference bånd: Farvetemperatur

80% vælger:
3400-4600 K
på øjeplan

Konklusioner

Konklusion - Energy

- Energibesparelser var uafhængige af afstand fra vinduet.
- Der er størst besparelspotentialer i sommerperioden
- Der er ikke en direkte sammenhæng mellem
  - bidrag af dagslys
  - præferencer for bidrag fra elektrisk belysning

Konklusion – Lysstyring

- Der ønskes ikke et fast lysniveau på arbejdsbordet
- Der ønskes ikke en bestemt farvetemperatur
  - både for arbejdslampen og for almenbelysning

Ikke være bange for at afprøve
forskellig farvetemperatur

DS 700 oplyser om

MINIMUM

krav til belysningsstyrke på
arbejdspladsen

An aerial night photograph of a city, showing a dense grid of buildings and streets illuminated by numerous small lights. The lights are primarily yellow and white, with some blue and red lights scattered throughout. The overall scene is dark, with the city lights providing the main source of illumination.

Tak for jeres opmærksomhed 😊